

DIGITALNA ZBIRKA HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI: IZGRADNJA I RAZVOJ

Dina Mašina

Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

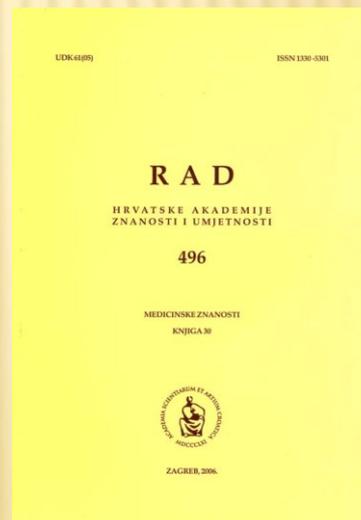

POČECI

✘ 2008. godine projekt Hrvatska kulturna baština

+ Akademijin *Rad*

POČECI

- ✘ 2009. godine - jedinstveni repozitorij za čitavu Akademiju
  - + Knjižnica HAZU
  - + Arhiv za likovne umjetnosti Kabineta za arhitekturu i urbanizam
  - + Odsjek za povijest hrvatske glazbe
  - + Odsjek za povijest hrvatskog kazališta

AKADEMIJINE JEDINICE

- × Arhiv za likovne umjetnosti
- × Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
- × Gliptoteka
- × Hrvatski muzej arhitekture
- × Jadranski zavod
- × Kabinet grafike
- × Odsjek za etnologiju
- × Odsjek za povijest hrvatske glazbe
- × Odsjek za povijest hrvatske književnosti
- × Odsjek za povijest hrvatskog kazališta
- × Odsjek za povijest medicinskih znanosti
- × Strossmayerova galerija
- × Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku
- × Zavod za znanstveni rad u Varaždinu

ARHIV PRO

- ✘ platforma ArhivX
- ✘ održavanje i razvoj Digitalne zbirke
- ✘ generički sustav za agregiranje građe (Europeana)

PLATFORMA ARHIV X

- ✘ JAVA, JavaScript, Ajax i PHP tehnologija
- ✘ Apache web server
- ✘ MySQL baza podataka
- ✘ u skladu s OAI-PMH

PLATFORMA ARHIV X

- ✘ pohrana, pretraživanje i pregledavanje građe putem Interneta, neovisno o mjestu pristupa
- ✘ intuitivan preglednik bez potrebe instalacije programskih dodataka
- ✘ integrabilnost s knjižničnim sustavima uz preuzimanje bibliografskih podataka u XML obliku

PLATFORMA ARHIV X

- ✘ pravila pristupanja svakom pojedinačnom dokumentu unutar sustava
- ✘ rang IP adresa s kojih je dozvoljen pristup cijelom/zaštićenom dijelu repozitorija
- ✘ definiranje prava korisnika i načina pristupa dokumentima
- ✘ privatni dijelovi repozitorija

PLATFORMA ARHIV X

- ✘ postavljanje digitalnih markera i bilježaka za autorizirane korisnike
- ✘ kreiranje lista najčešće korištenih objekata iz repozitorija
- ✘ praćenje statistike i aktivnosti u repozitoriju uz grafički prikaz rezultata

PLATFORMA ARHIV X

- ✘ pretraživost sadržaja po punom tekstu
- ✘ pretraživost članaka u aktivnom kazalu digitaliziranih knjiga
- ✘ pretraživost bibliografskih podataka: unešenih ili preuzetih iz baza (UNIMARC, Dublin Core,..)
- ✘ pretraživost prema abecednom popisu naslova, autora, godini izdanja, nakladniku,...

ARHIVX_MASTerview

- ✘ prikaz skeniranog objekta u iznadprosječnoj kvaliteti, uz minimalni Internet promet
- ✘ mogućnost prikaza raznovrsne digitalizirane građe u visokoj kvaliteti uz zaštitu autorskih prava i mogućnost kopiranja

ARHIVX_MASTerview

- ✘ izuzetno brzi prikaz građe visoke rezolucije
- ✘ jednostavne i intuitivne kontrole za pregled sadržaja
- ✘ mogućnost integracije u postojeće web sustave
- ✘ siguran dostup korisničkim kopijama (vodeni žig)
- ✘ aktivno kazalo za skeniranu građu

FUNKCIJE DIZBI-JA

- ✘ pohrana Akademijinih izdanja
  - + trajna pohrana
  - + dugoročno čuvanje
  - + standardizirano opisivanje dokumenata - metapodaci
- ✘ diseminacija - web sučelje
- ✘ namijenjeno svima

MJERILA ZA ODABIR GRAĐE

- ✘ znanstvena i kulturno-povijesna vrijednost i zanimljivost
- ✘ preventivna zaštita starih i rijetkih primjeraka
- ✘ promocija znanstveno-istraživačkog, umjetničkog i izdavačkog djelovanja Akademije

GRAĐA

- × knjige i časopisi (stare i rijetke knjige)
- × katalozi izložbi
- × rukopisi tekstova i nota
- × fotografije
- × inventarni popisi arhiva
- × kazališne cedulje
- × mikrofilmovi
- × kopije fresaka
- × umjetničke cedulje
- × sadreni odljevi
- × arhitektonski nacrti
- × makete
- × umjetničke slike
- × skulpture
- × medalje i plakete
- × video

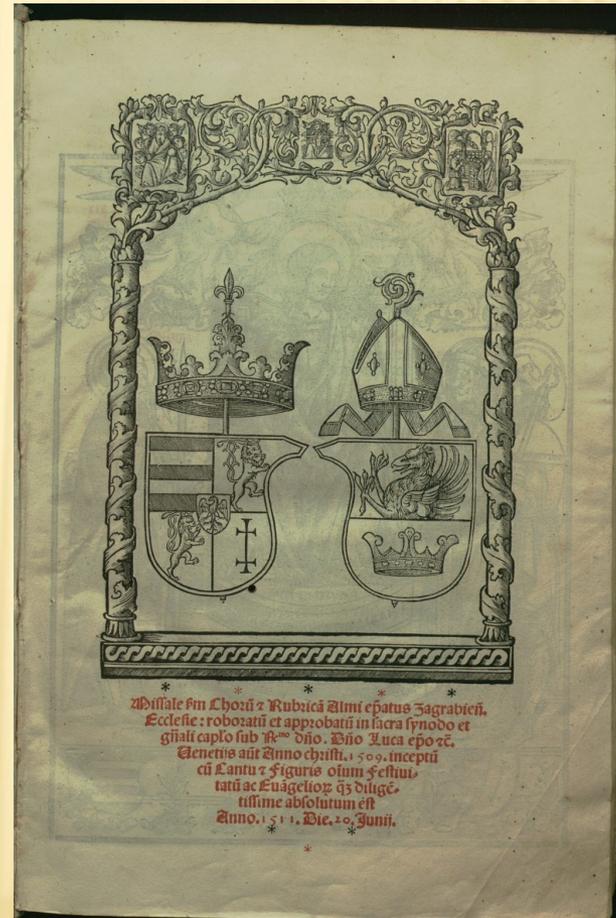
GRAĐA

- × PDF format
- × JavaScript
- × OCR
- × ArhivX preglednik
- × vodeni žig

STARE I RIJETKE KNJIGE

- ✘ sken u boji
- ✘ 24-bit-a i 400 dpi
- ✘ ArhivX_masterView
- ✘ Europeana

PROJEKTI DIGITALIZACIJE

- ✘ Ostavština Antuna Gustava Matoša
- ✘ Etnografska zbirka Ivo Čakalić
- ✘ Kazališne cedulje
- ✘ Osobni arhivski fond Vladimira Turine
- ✘ Ostavština Ladislava Šabana
- ✘ Zbirka starih majstora
- ✘ Zbirka kataloga izložaba
- ✘ Akademijina izdanja

ADMINISTRACIJA

- ✘ nadzor podataka
- ✘ objavljeno/neobjavljeno
- ✘ normativne datoteke
- ✘ identifikacija u sustav - korisnički računi s različitim tipovima ovlasti

STARO SUČELJE

- ✘ podjela po jedinicama i zbirkama
- ✘ izrada izložbi
- ✘ digitalni markeri i bilješke
- ✘ pregledavanje i preuzimanje dokumenata

NOVO KORISNIČKO SUČELJE

- ✘ direktna veza sa administrativnim dijelom sustava
- ✘ probiranje kroz facete
- ✘ mogućnost pretraživanja metapodataka, ali i punog teksta

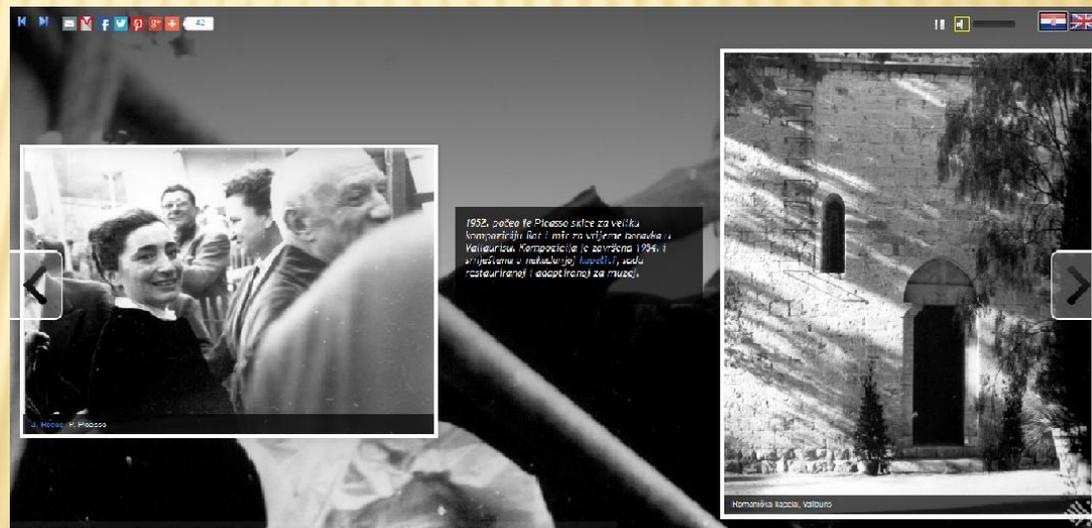
VIRTUALNE IZLOŽBE

- ✘ promocija repozitorija
- ✘ pobuđivanje interesa šire javnosti za arhivsku građu
- ✘ suradnja raznih jedinica
- ✘ objedinjavanje razasute građe
- ✘ upoznavanje javnosti sa nepoznatim dijelom povijesti

VIRTUALNE IZLOŽBE

- ✘ Pablo Picasso. Proslava osamdesetog rođendana – Vallauris 1961. (2013.)
  - + Arhiv za likovne umjetnosti HAZU
  - + ArhivPRO

VIRTUALNE IZLOŽBE

- ✘ Prvi svjetski rat : iz zbirki HAZU (2014.)
  - + Arhiv za likovne umjetnosti
  - + Hrvatski muzej arhitekture
  - + Knjižnica HAZU
  - + Odsjek za etnologiju
  - + Odsjek za povijest hrvatske književnosti
  - + Odsjek za povijest medicinskih znanosti
  - + ArhivPRO

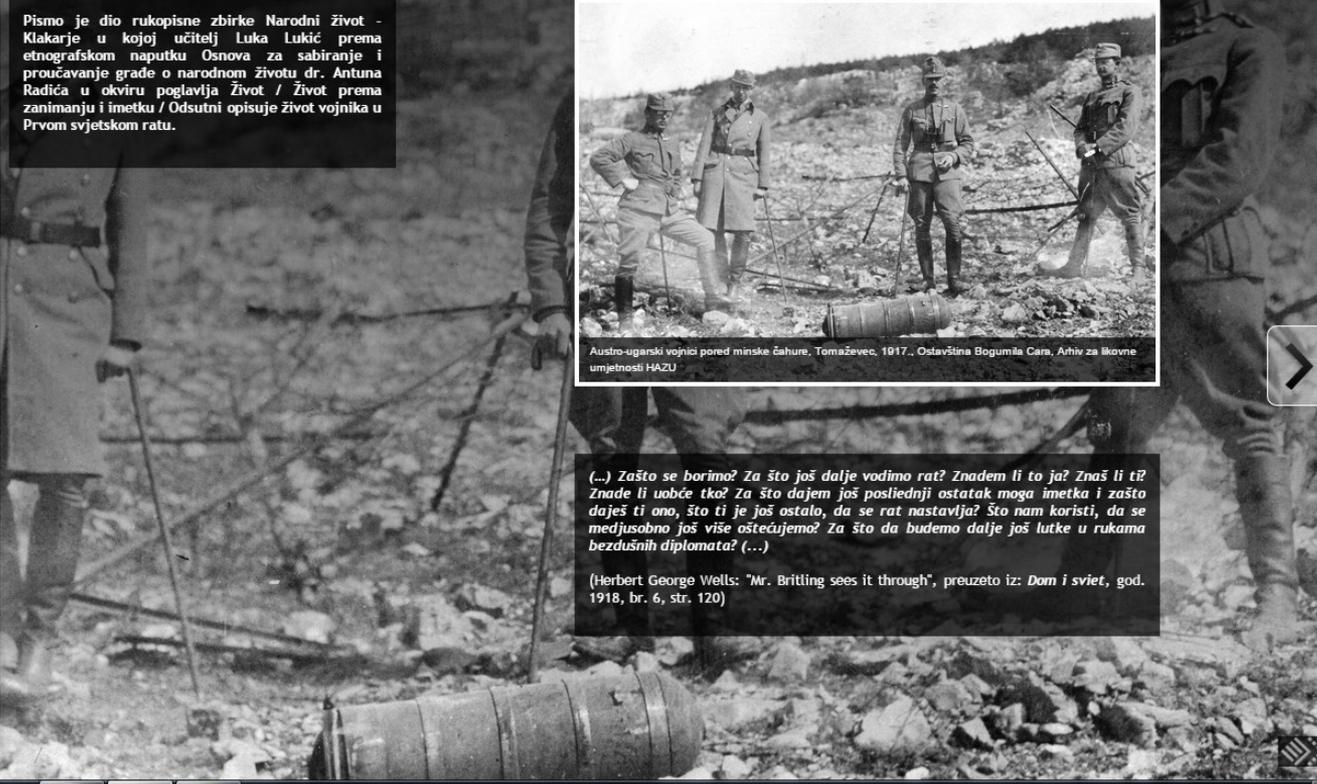
VIRTUALNE IZLOŽBE

Virtualna izložba by Arhiv x Exhibition - Administratic x Exhibition - Administratic x Exhibition - Administratic x DHMZ

dizbi.hazu.hr/1st_world_war/

Apps IQS Bookmarklet Steam Spend Summ... Steam Spend Summ... Steam Spend Summ... DataTables debug IsThereAnyDeal.com isoHunt is the BitTor... Win Steam Gifts or ... Ko posjećuje vas pro... CustomsForge Search

Prvi svjetski rat - iz zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

163

Pismo je dio rukopisne zbirke **Narodni život - Klakarje** u kojoj učitelj Luka Lukić prema etnografskom napatku Osnova za sabiranje i proučavanje grade o narodnom životu dr. Antuna Radića u okviru poglavlja **Život / Život** prema zanimanju i imetku / Odsutni opisuju život vojnika u Prvom svjetskom ratu.

Austro-ugarski vojnici pored minske čahure, Tomaževce, 1917., Oslavština Bogumila Cara, Arhiv za likovne umjetnosti HAZU

(...) Zašto se borimo? Za što još dalje vodimo rat? Znamem li to ja? Znaš li ti? Znađe li uobće tko? Za što dajem još posljednji ostatak mog imetka i zašto daješ ti ono, što ti je još ostalo, da se rat nastavlja? Što nam koristi, da se međusobno još više oštećujemo? Za što da budemo dalje još lutke u rukama bezdušnih diplomata? (...)

(Herbert George Wells: "Mr. Britling sees it through", preuzeto iz: *Dom i svijet*, god. 1918, br. 6, str. 120)

Pismo s ratništa vojnika Jozse Pflövidá obitelji, Osijek, 1915.. Zbirka **Narodni život - Klakarje**, Odsjek za etnologiju HAZU

EUROPEANA

- ✘ Europeana Cloud: Unlocking Europe's Research via The Cloud (eCloud) (2013.-2016.)
  - + 35 partnera iz 16 europskih zemalja
  - + povezani sustav pohrane, alata i usluga – infrastruktura za razmjenu, pristup i korištenje metapodataka i digitalnih objekata
  - + razvijanje digitalne platforme Europeana Research

EUROPEANA

- ✘ Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - davatelj sadržaja (content provider)
- ✘ agregirani podaci → slanje u The European Library u Den Haag → provjera (← po potrebi vraćanje na ispravljanje) → procesuiranje u Europeanu
- ✘ 22047 agregiranih objekata
- ✘ vanjski IT konzultant Kristijan Crnković

PREDNOSTI

- ✘ demokratizacija pristupa građi
- ✘ inovativni načini prikaza i promicanje kulturne baštine
- ✘ zaštita izvornika
- ✘ olakšavanje znanstveno istraživačkog rada
- ✘ suradnja različitih Akademijinih jedinica - mjesečni sastanci Dizbi tima

PROBLEMI

- ✘ autorska prava
- ✘ normative
- ✘ usklađenost nazivlja
- ✘ knjižničari i neknjižničari – terminologija
- ✘ financijske poteškoće
- ✘ tehničke poteškoće
- ✘ pohrana master datoteka
- ✘ kontrola sadržaja

BUDUĆNOST

- × 3D prikaz građe
- × e-izdavaštvo
- × sustav samoarhiviranja
- × edukacija korisnika

HVALA NA PAŽNJI!